

Kā veidot atgādnēs, lai atcerētos, kas ir tiešie un atgriezeniskie darbības vārdi un kādi pareizrakstības nosacījumi jāievēro?

1. Izraksti no Eleonoras H. Porteris romāna “Pollianna” teksta fragmenta

(Uzdevumi “Kā veidot jautājumus, lai noskaidrotu, vai klasesbiedri sapratuši izlasīto?”)

izceltos darbības vārdus! Pārveido tos tā, kā ir iesākts tabulā!

Vienskaitlis				
Darbības vārds tekstā	Nenoteiksme	Tagadne	Pagātne	Nākotne
jūtās	justies	es jūtos tu jūties viņš, viņa jūtas	es jutos tu juties viņš, viņa jutās	es jutīšos tu jutīsies viņš, viņa jutīsies

Daudzskaitlis				
Darbības vārds tekstā	Nenoteiksme	Tagadne	Pagātne	Nākotne
jūtās	justies	mēs jūtamies jūs jūtaties viņi, viņas jūtas	mēs jutāmies jūs jutāties viņi, viņas jutās	mēs jutīsimies jūs jutīsities/jutīsieties viņi, viņas jutīsies

2. Salīdzini savu tabulu ar klasesbiedra darbu!

- Pārbaudiet vārdu pareizrakstību, izmantojot tabulas, kuras pieejamas https://maciunmacies.valoda.lv/images/Macies/DarbibasVarduTabulas_2014.pdf, vai salīdziniet savu darbu ar atbilžu lapu!

Atbilžu lapa

Vienskaitlis				
Darbības vārds tekstā	Nenoteiksme	Tagadne	Pagātne	Nākotne
smējās	smieties	es smejos tu smeji viņš, viņa smejas	es smējos tu smējies viņš, viņa smējās	es smiešos tu smiesies viņš, viņa smiesies
izskatījās	izskatīties	es izskatos tu izskaties viņš, viņa izskatās	es izskatījos tu izskatījies viņš, viņa izskatījās	es izskatīšos tu izskatīsies viņš, viņa izskatīsies

Daudzskaitlis				
Darbības vārds tekstā	Nenoteiksme	Tagadne	Pagātne	Nākotne
smējās	smieties	mēs smejamies jūs smejaties viņi, viņas smejas	mēs smējāmies jūs smējāties viņi, viņas smējās	mēs smiesimies jūs smiesieties/smiesities viņi, viņas smiesies
izskatījās	izskatīties	mēs izskatāmies jūs izskatāties viņi, viņas izskatās	mēs izskatījāmies jūs izskatījāties viņi, viņas izskatījās	mēs izskatīsimies jūs izskatīsieties/izskatīsities viņi, viņas izskatīsies

- Kuru vārdu pārveidošana tev sagādāja grūtības? Kādu atgādni tu varētu izveidot, lai atcerētos šo vārdu pareizrakstību?

Atgādni var veidot, piemēram, šādi:

Ko darīt? (-īt, -īties, -ināt, -ināties)

-ā-

Tagadnē. Daudzskaitļa 1. un 2. personā:

mācīt – mēs mācām, jūs mācāt

mācīties – mēs mācāmies, jūs mācāties

aicināt – mēs aicinām, jūs aicināt

vingrināties – mēs vingrināmies, jūs vingrināties

3. Cilvēki, rakstot darbības vārdus, bieži kļūdās. Kā šī atgādne tev var palīdzēt atcerēties doto vārdu pareizrakstību?

Darbības vārdu pareizrakstība
Ko darīt?

Nenoteiksmes galotnes priekšā
patskanis vienmēr ir garš.

domāt

lasīt

līmēt

izzūt

Patskaņi

a, ā, e, ē, i, ī, u, ū, o

- Izpildi uzdevumu (ieraksti pareizo burtu), izmantojot doto atgādni!

Rad_t, zin_t, zīm_t, gul_t, smaid_t, raud_t, mekl_t, dab_t, sac_t, slauc_t, mazg_t, spēl_t.

- Izveido līdzīgu uzdevumu saviem klasesbiedriem! Pēc tam pārbaudi, vai viņi pareizi raksta šādus vārdus!

---

4. Lasi teikumus, izvēlies atbilstošus vārdus un ieraksti tos svītriņu vietā!

- Spēlējot lomu spēles, nepieciešams _____ (veidot, veidoties) konkrētu tēlu, atveidot viņa darbības, runu.
  - Spēlējot atmiņas spēles, nepieciešams _____ (saglabāt, saglabāties) un _____ (atsaukt, atsaukties) atmiņā redzēto, dzirdēto, lasīto utt.
  - Spēlējot veiklības spēles, nepieciešams ātri un precīzi _____ (kustēt, kustēties).
  - Spēlējot atjautības spēles, nepieciešams ātri visu _____ (saprast, saprasties) un _____ (izdomāt, izdomāties), kā pareizi rīkoties.
- **Salīdzini savas un klasesbiedra/klasesbiedrenes atbildes! Pārrunājiet, kāpēc izvēlējāties šos vārdus, kāda ir to nozīme!**
  - **Veido atgādni, par to, kas ir tiešie un kas – atgriezeniskie darbības vārdi!**
  - **Salīdzini savu atgādni ar klasesbiedru izveidotajām atgādnēm!**
  - **Salīdzini savu atgādni ar skolotāja doto atgādni “Tiešie un atgriezeniskie darbības vārdi”!**